



Irányelvek 2

Könyvtárak és az Életen át Tartó Tanulás

Ver: Final
Date: 10.09.09

Translation 16.12.09

Tartalom

1. Helyzetértékelés	3
2. Következtetések és ajánlások	6
3. Jó gyakorlatok	6
Együtműködés az iskolával	6
Együtműködés a kereskedelmi társaságokkal	7
Együtműködés a helyi lakossági körökkel	7
Együtműködés a felnőttoktatási központokkal	8
Együtműködés más közszolgálatokkal	8
Együtműködés művészeti és kulturális szervezetekkel	8
Együtműködés a speciális helyzetűek szervezeteivel	9
Együtműködés az idegen nyelvi és kulturális központokkal	9
4. Hivatkozások	9

1. Helyzetértékelés

Ez a második fejezete annak a hat részből álló sorozatnak, mely a közkönyvtárak életen át tartó tanulás programjához szükséges támogatások biztosításának hatékony módszerét tárgyalja, figyelemmel a tanulási szolgáltatások már bevált gyakorlatára és a felmerülő új lehetőségekre. Ez a fejezet a könyvtárak helyét vizsgálja az életen át tartó tanulás térképén, megtárgyal néhány kérdést és bemutat néhány példát a jó gyakorlatra.

Az életen át tartó tanulás térképe összetett és gyorsan változó. Az igények állandóan növekednek, attól függetlenül, hogy szabadidős tevékenységről van-e szó, vagy karrierépítésről, formális vagy informális tanulásról. A jelenlegi gazdasági feltételek (növekvő munkanélküliség) feltehetően növelni fogják az igényt a tudás és a képzettség szintjének megemelésére úgy, hogy erre az emberek a szabadidőt hasznosítják, amennyiben arra lehetőség van.

A XXI. századi Európában a tanulási lehetőségekben nincs hiány. A tanulók sokféle lehetőségből választhatnak az iskolai, főiskolai, egyetemi, magán társaságok ajánlataiból, valamint segítenek a munkahelyek, a televízió, az internet és a *könyvtárak*. A tradicionális intézmények kiterjesztik tanulási szolgáltatásaikat az új használók felé, és az online szolgáltatók is, helyi és nemzetközi szinten, növelik a piacon való részvételüket. Ha hozzáadjuk a technológia két lehetőségét, - a 'Web 2.0-t, amelynek tartalmát a felhasználók határozzák meg, és amely a tanulás szociális hálóját biztosítja, valamint az egyre intelligensebb és megfizethető, személyes tulajdonban lévő mobil eszközöket, - nyilvánvaló, hogy a tanulási térkép zsúfolt, versenyképes és gyorsan változó. Nagyon gyorsan realitássá válik számos országban az a bárhol és bármikor történő tanulás, amit a személyes tulajdonban lévő eszközök, mint a mobil telefon vagy a netbook tesz lehetővé.

Ebből kifolyólag a könyvtári vezetőknek ismerni kell azt a környezetet, amelyben működnek, tanulniuk kell a jó gyakorlatok példájából, fel kell mérniük az együttműködési lehetőségeket és a tudniuk kell a versenytársak esetleges fenyegető lépéseiről.

Az életen át tartó tanulás fogalma azon az elképzelésen alapszik, hogy a tanulás egy holisztikus folyamat. Az IFLA „A könyvtárak szerepe az életen át tartó tanulásban” c. jelentése a bölcsőtől a sírig kifejezést használja. Ez a felfogás elosztatja a határokat a különféle irányelvek és szolgáltatók között, de magába foglalja az oktatás különféle formáit és a szakmai képzést, legyen az formális vagy informális. A jelentés támogatja a könyvtárak szerepének növelését az életen át tartó tanulásban mindenféle szinten. Mégis, a legfontosabb mondanivalója az, hogy felhívja a figyelmet több tényező fejlesztésének szükségességére (strukturális, funkcionális vagy szervezeti), hogy a közkönyvtárak olyan intézménnyé válhassanak, amelyek „vezető szerepet visznek a tanulás és az oktatás területén”(p.8).

Az Eurostat 2005-ös felmérése Európában az életen át tartó tanulásról az informális tanulás négy, egymást nem kizáró formáját mutatja be:

- önképzés, nyomtatott anyag tanulása (pl. szakkönyvek, magazinok és hasonlók)
- komputeralapú tanulás/képzés; online, internetalapú oktatás
- tanulás az oktatási rádiós/tévés adások, vagy nem komputeralapú anyagok segítségével (magnó vagy video szalagok)
- olyan helyszínek látogatása, amelyek célja az oktatási tartalmak átadása (könyvtárak, tanulási központok, stb.).

Néhány országban a kormányok fejlesztési politikája az együttműködést kívánja növelni. Finnországban például a nemzeti alaptanterv, mely a kötelező oktatási tananyagot

tartalmazza (7-18 évig), elismeri a könyvtárak és az informális tanulás szerepét, amivel az együttműködést valószínűbbé teszi. Az együttműködést azonban hátráltathatja az a mód, ahogy a kormány az könyvtárakat és az iskolákat irányítja. A könyvtárakat más minisztérium, általában a kulturális tárca finanszírozza, ellentétben az iskolákkal, amelyek általában az oktatásügyi tárca alá tartoznak, más szervezetekkel együtt. Az életen át tartó tanulás egy sor minisztérium hatáskörébe tarthat (mint Görögországban). Így, például a Cseh Köztársaságban az együttműködés az iskolák és a könyvtárak között ad hoc alapú, a helyi kezdeményezések alapján, mivel hiányzik a minisztériumi szintű strukturális kapocs. A felügyelet megoszlik a Munka és Szociális Ügyek Minisztériuma, és az Oktatásügyi, Ifjúsági és Sport Minisztérium között. Finnország kivételnek látszik, mert engedélyezik a könyvtáraknak, hogy az iskolákkal együtt az Oktatásügyi Minisztériumhoz forduljanak projektjeik támogatásáért.

Számos országban nincs olyan határozott törvénykezés, mely az együttműködést az iskolák és könyvtárak között szorgalmazná, vagy lehetővé tenné, sőt olyan törvény sincs, amely a könyvtárak létezését garantálná. Magyarország ebben kivétel, az Oktatásügyi Minisztériumnak van egy IT oktatási stratégiája, azzal a céllal, hogy fokozzák az együttműködést a közkönyvtárak és más oktatási intézmények között, hogy a látogatóknak tanítsák meg az információs források használatát. Egy másik ilyen ország Dánia, ahol a Könyvtártörvény útnak indított egy mozgalmat a 'hálózati hibrid könyvtárért' az információs társadalom megteremtésért. Finnország Könyvtártörvénye úgy határozza meg a könyvtárat, mint alapvető közösségi szolgálatot; a 'könyvtári stratégia 2010.' részletes tájékoztatást tartalmaz az információs szolgáltatásokról a tanulók és valamennyi polgár számára. A könyvtárfejlesztési Program 2006-2010 tisztázza a könyvtárak szerepének jövőjét, mint kulcsszereplő abban a programban, hogy a provinciákat vonzóbbá tegyék, megakadályozzák a marginalizációt és a népesség polarizációját.

A hagyományos felfogás, mely szerint a könyvtár egy olyan hely, ahol könyvet lehet kölcsönözni, vagy olvasni, ellentmondani látszik a modern könyvtár elképzelésének, amely szerint a könyvtár a felfedezés és tanulás színhelye, és amely együttműködik más intézményekkel. Romániában azonban a 2002-es könyvtári törvény kimondja például, hogy a könyvtárak kötelessége az információhoz való hozzáférés, az életen át tartó tanulás, valamint a felhasználó egyéni fejlődésének biztosítása. Így lehetővé válik egy szélesebb értelmezés arról, hogy mi is a könyvtár és milyen szolgáltatásokat kell nyújtania. Szlovéniában egy hétpontos elképzelés, mely hangsúlyozza a tanulást és az egyén fejlődését, segített abban, hogy átalakítsák a könyvtárak szerepét és funkcióját az új, tanuló társadalomban. Hasonlóképp az iskolákról alkotott tradicionális képet is, mely szerint a tanulás egyetlen helyszíne, megkérdőjelezték, amikor a törvényhozás határozottan felszólítja az iskolákat, hogy működjenek együtt más intézményekkel, és nyújtsanak tanrenden kívüli foglalkozásokat, csakúgy, mint Romániában.

A technológia fejlődése is alapvető átgondoláshoz vezetett arról, hogy mi a könyvtárak és az iskolák szerepe. A széles sáv és az internet terjedésével és elérhetőségével, az online tartalmak és szolgáltatások minőségi javulásával a tanulás helyszíne már kevésbé fontos, mint a múltban. A tervezetek is kezdik ezt elfogadni, az iskola lehet könyvtár, a könyvtár is lehet iskola, és az otthon mindkettő. A könyvtárak változásokon esnek át egyes országokban, mint pl. Finnország vagy Dánia, a többé-kevésbé zárt intézmények nyitott „nappali szobává” válnak, nyitott tanulási központokká, mindenütt fellelhető könyvtárakká, köszönhetően a technológiának.

A közös internet-szolgáltatás az iskolák és a könyvtárak számára növeli az együttműködés lehetőségét. Ez történik Finnországban, Görögországban és Magyarországon, Olaszországban és az Egyesült Királyságban (ahová Észak-Írország valamennyi iskoláját és 134 közkönyvtárát is bekapcsolták), és Lettországon (ahol az iskolák 65%-át felvették egy közös biztonsági rendszerbe a helyi önkormányzatok és könyvtárak mellé). Olaszország egy integrált országos könyvtári rendszert hozott létre, melybe az iskolai könyvtárakat automatikusan felvették, így az iskolai könyvtárak

együttműködhetnek a köz- és magánkönyvtárakkal. Magyarországon a közkönyvtárak hálózatként működhetnek a web alapú szolgáltatások segítségével, amire az iskolák és otthonok is felcsatlakozhatnak.

Ha a könyvtárak, a levéltárak és a múzeumok jól kiválasztott forrásokat digitalizálnak a potenciális felhasználókkal együttműködve, mint pl. az iskolák, és azokat elérhetővé teszik online, az gyakran azzal jár, hogy az együttműködés megerősödik. Fontos annak biztosítása, hogy könnyű legyen ezek megtalálása, a megfelelő címkékkal, és lehetőség szerint online katalógussal. A Soros Alapítvány támogatásával Lettország 'elektronikus irodalmi könyvtár' hozott létre, és a digitalizáció majdnem minden európai országban napirenden van. Az Europeana és az EuropeanaLocal EU-s projektek a kulturális örökség digitalizációjára irányulnak, azokat a dokumentumokat is bele foglalva, amelyek az országos, köz- és egyetemi könyvtárak tulajdonában vannak.

Kutatómunkát arról, hogy milyen szerepet játszhatnak a könyvtárak az életen át tartó tanulásban, úgy tűnik csak az Egyesült Királyságban folytatnak, de már létrehoztak egy erőteljes és szisztematikus módszert a szolgáltatások meghatározására és biztosítására, más szolgáltatókkal közösen, amely minden korosztály tanulását támogatja.

Úgy tűnik, hogy kevés országnak van kifejezett célkitűzése a tanulók támogatására, ill. értékelési módszerük arra, hogy felmérjék vajon hozzá juthatnak e ezekhez a támogatásokhoz. Az országos értékelési technika hiánya pl. Görögországban hátráltatja a minisztériumok és szervezetek együttműködését. Kivétel Finnország, ahol a Helsinkii Városi Könyvtárban 'Egyensúly ponttáblázatot' használnak, hogy értékeljék munkájuk hatását. Célkitűzéseik között szerepel az iskolákkal való együttműködés javítása, az információs társadalomhoz szükséges készségek oktatása és az egyéni internet képzés.

A tanulók támogatását célzó irányelvek központba állítják az e-tanulás szerepét, hogy a lakosság szakértelmét fejlesszék, beleértve az általános iskolai gyermekeket is, valamint az e-biztonságot (biztonságos és felelős internet-használat). Finnország könyvtárainak már hagyománya az életen át tartó tanulás támogatása, mely a helyi közösség életének nélkülözhetetlen része. Mivel a város autonóm helyzetben van, megalkothatják saját tanrendjüket az alapképzésre (építve a nemzeti alaptantervre), a könyvtáraknak kulcsszerepe van a tanulási szolgáltatásokban, különösen az olvasás és az információs műveltség támogatására.

Az e-biztonság egyre növekvő fontosságú az iskolákban, és minden ország egy közös vita előtt áll, hogy megtalálják a helyes arányt a gyermekek védelme és támogatása között, hogy hogyan oktassák és adjanak nekik szabadságot az információkeresésben. A könyvtáraknak fontos szerepe lehet, az iskolákkal és a szülőkkel együttműködve, hogy védelmező tanulási helyszínt biztosítsanak, ahol a gyermekek fejlesztik a média műveltségi készségeiket és a felelősségteljes magatartásukat. Ez azonban ritkán járul kimondottan a könyvtárakra, de megjelenhet a média műveltségi tanfolyamokon.

Azokban az országokban, ahol van országos tanterv, ott az együttműködés akadályozva lehet, amikor a tanítást nagy részletességgel tervezik, és olyan célkitűzéseket fogalmaznak meg, amiket csak a képzett tanárok értenek meg és közvetíthetnek, - az ilyen tanrend kevés időt ad a kutató jellegű tanulási formákra, melyeket a könyvtárak igazán támogatni tudnának. Az ilyen helyzetekben a könyvtári dolgozóknak ismerni kell az országos tantervet, és össze kell dolgozni a helyi iskolákkal. Az iskolák viszont csak akkor érdekeltek az együttműködésben, ha csakis a könyvtárak tudnak támogatást nyújtani nekik. Magyarország erre ad jó példát, ahol, hála egy virtuális tanulási helyszínnek (Sulinet) és a jó online tartalmaknak, adott a lehetőség arra, hogy a tanulók bárhol, bármikor használhassák. Az iskolákban azonban szigorú órarendet írnak elő, nagyon kevés rugalmassággal, - ilyen helyzetekben a rendszeres tanrendi könyvtárórák biztosíthatják, mint pl. a finnországi Ouluban, hogy a halvány együttműködési hajlam a tanulók támogatásában jól működő gyakorlattá váljék.

A mobil szolgáltatások segítségével kis közösségek, iskolák és otthonok hozzáférhetnek különböző könyvtári szolgáltatásokhoz és különféle programokhoz, mint pl. művészeti események vagy információs kampányok. A technológiai innovációk, mint a széles sáv, a vezeték nélküli hálózatok, vagy a Földrajzi Információs Rendszerek(GIS) teljesen új perspektívákat tárnak fel.

2. Következtetések és ajánlások

Ha a könyvtárak valóban hatékonyan akarják a tanulást kiegészíteni és gazdagítani, azon kell dolgozniuk, hogy motiválják az embereket arra, hogy a könyvtárba járjanak tanulni az általános iskoláskortól egészen az időskorúakig. Ilyen helyzetet csak szoros együttműködéssel lehet sikeresen megvalósítani, együtt a kultúrpolitikusokkal, a helyi oktatási szervezetekkel, a non-profit szervezetekkel, az iskolákkal, stb. A könyvtárak úgy támogathatják a polgárok életen át tartó formális vagy non formális tanulását, ha nyitott tanulási központokká válnak.

A közkönyvtáraknak 'tanulási helyszínekké' kell válni, de ezért ki kell tágítani a látókörüket a tradicionális tanulási módok szokásos perspektíváin túlra, úgy például, hogy olyan szolgáltatásokat és tevékenységeket iktatnak be, melyek feltételezik a felhasználók bevonását, az „menet közben megtanulom” módszer alapján, ami része a non formális és formális tanulási folyamatoknak egyaránt. Ez a módszer azonban nem zárja ki a közkönyvtárak hagyományos szerepét, a formális tanulás segítségét.

Azok a feladatok, melyek gyakran fordulnak elő azokban az iskolákban, ahol lehetőség van a könyvtárakkal való együttműködésre és jutalékfizetésre a következők:

- egyéni bánásmód, olyan technológiák alkalmazása, melyekkel az egyéni szükségletekhez lehet igazodni, a tanulási lehetőségek és módszerek sokfélesége
- A tanárok, a tanulók és az iskola társadalmi elismertetésének növelése
- Olyan tantervek kialakítása, melyek inkább a készségek és a szakértelem fejlesztésén alapulnak, mint a tananyag elsajátításán
- A tanulás elismerése és az olyan e-portfoliók fejlesztése, melyek felismerik a teljesítményt az iskolában és az iskolán kívül
- A korlátok felszámolása az iskolák és a közösség között; növekvő hangsúly az iskolák és családok közötti együttműködésre, informális tanulás, az iskolák és a tanítási napok szerepkörének tágítása

3. Jó gyakorlatok

Együttműködés az iskolával

A 'házi feladat kávézó' egy országos kezdeményezés Dániában, melyet támogat a Dán Könyvtár és Média Hivatal. A központi könyvtár és annak 5 közkönyvtára Aarhusban, a kávézókat a helyi iskolákkal és önkéntesekkel együtt alakították ki. A 'házi feladat kávézó' hatékonyan célozzák meg főként a menekülteket és bevándorlókat, segítenek nekik a házi feladatuk elkészítésében és társalgási gyakorlatokat tartanak, melyek hozzájárulnak a társadalomról alkotott pozitív véleményük és hozzáállásuk kialakulásában.

<http://www.finno.dk/education-en/school-homework-cafes>

A finnországi Auraban és Pöyry-ben 3 könyvtár és 14 iskola részvételével egy alapot hoztak létre, melyből a 'tippadót' vagy a 'könyvbemutatót' jutalmazza, fizetésének 30%-át kapja. Az osztályoknak kéthetenként órarendbe iktatott könyvtári foglalkozást tartanak, és minden gyereknek biztosítják a könyvkölcsönzést; más események, mint az olvasási verseny és az évi információ-visszakeresési órák erősítik a kapcsolatukat, melyből mindkét fél profitál.

Bulgáriában a könyvtárosok tanulás-támogató programokat szerveznek,- az iskolai tantervekkel egybehangolva – különböző intézményekkel karöltve, mint pl. az iskolák, óvodák, NGO-k (civil intézmények), helyi oktatási és kulturális szervezetek, stb. A tanítási anyagot maguk a könyvtárosok készítik elő partnereik hozzáértő segítségével.

A fiatalok vállalkozása elnevezésű project, melyet a Yorkshire-i Múzeumok, Könyvtárak és levéltárak Tanácsa (AMLAC) irányít, bemutatta, hogy az *Iskolai könyvtári szolgáltatásoknak* nagy szerepet kell vállalni az állampolgársági ismeretek, a kreativitás és a vállalkozások című tantárgyak oktatásában.

Minden középiskolának az Egyesült Királyságban 2010-től kezdődően nyújtott tanítási időre kell áttérni, hétfőtől péntekig 8-tól 18 óráig. A leglényegesebb ajánlások: változatos programok, a szülők gyors informálása és tanácsadás részükre, kapcsolat a közösséggel és a gyermekgongozással. Ennek a koncepciónak a véghezvitele közös munkát követel meg más szervezetekkel, beleértve a könyvtárakat is.

Együttműködés a kereskedelmi társaságokkal

A finnországi Helsinki Városi Könyvtárban (<http://www.lib.het.fi/en-GB/kohtaamispaiikka/>) a Meeteingpoint@lasipalatsi-ban meghirdetett órák, bérelhető multimédiás számítógépek, a csarnokban számítógépek, bérelhető videós vágóműhely, 12 laptop (2 x 6), ami bármely helyszínre elvihető, és 'laptop doktor' szervizszolgálat, a laptopok software problémáinak megoldására és hardware tanácsadásra. Média napokat szerveznek különböző könyvtárakban, ahol a dolgozók megmutatják a Web 2.0 használatát és tanácsokkal látják el az érdeklődőket. Meghirdetett információs órákat tartanak különféle témákban (a Skype használatától a Vista bázisig). Bekapcsolódnak a munkaközvetítésbe, részben a könyvtári szolgáltatások keretében. Sok foglalkozást a városi intézményekkel, lakossági körökkel, oktatási intézményekkel és kereskedelmi vállalatokkal együtt biztosítanak.

Együttműködés a helyi lakossági körökkel

A Netti-Nyisse internet busz, amelyet a Tamperei Városi Könyvtár, Finnország, biztosít (<http://www.tampere.fi/kirjasto/nettinyisse>) azért, hogy csökkentsék az akadályokat az információs társadalom elérésében, úgy, hogy biztosítják az elérhetőséget és a képzést mindenki számára. A mozgószolgálat bővíti a könyvtárak által biztosított lehetőségeket, és arra biztatják Tampere lakosságát, hogy használják a számítógépeket és az internetet, és ehhez megadják a szükséges információkat. Bármely csoport, aki meg akarja tanulni a számítógépek használatát vagy az internetezést, - pl. egy környék lakói, klubok, egyletek – kibérelhetik a Netti-Nyisse buszt és elhívhatják a környékükre.

Bulgáriában a közkönyvtárak zöme a 'chitalishte', egy bolgár intézmény tagja, amit úgy kell elképzelni, mint egy közösségi klubot, mely különféle kulturális és oktatási

programokat nyújt. A XIX. században, a 'bolgár újjászületés' idején jelentek meg. Ma a chitalishte egy független szervezet, és nem a kormányok hatáskörébe tartoznak.

Együtműködés a felnőttoktatási központokkal

Az ausztriai Linzben a könyvtár és a felnőttoktatási központ egy szervezeti egység, ugyanabban az épületben, a 'Wissensturm'-ban (a tudás vára). A Linzi Könyvtár és Oktatási Centrum a tanulási menedzsmentre és a 'tanító könyvtár' elméletre összpontosít. A könyvtár munka- és tanulási irányítással is foglalkozik szakemberek közreműködésével, heti 12 órában, valamint média csomagokat, speciális útmutatókat állít össze iskolák számára, és iskolai tanórákat is adnak.

Romániában az Oktatási hét, a Lehetőségeid Fesztiválja a németországi egyetemek Népi Szövetségének kezdeményezése a román Kulturális minisztérium, az Oktatás és Kutatás Minisztériuma, a Felnőttoktatás Országos Tanácsa és a Közkönyvtárak és Könyvtárak Országos Szövetsége támogatásával. A fesztivál központi programjai a továbbtanulás elősegítését célozzák. Az esemény az aktív együttműködést is szorgalmazza az oktatásban résztvevők és a kormányzervek között helyi és országos szinten.

A németországi Würzburgban a közkönyvtárak a népi középiskolákkal közösen internet tanfolyamokat és elhelyezkedési kurzusokat tartanak.

<http://www.stadtbuecherei-wuerzburg.de/stadtbuecherei/abteilungen/studio/20504.Lernwerkstatt.html>

Együtműködés más közszolgálatokkal

Az Egyesült Királyságban az 'Olvasás éve' egy célzott csoportot akar arra biztatni, hogy saját örömeire olvasson, többek között fehér munkásosztálybeli férfiakat és fiúkat, bűnözőket és új bevándorlókat. A 'Kezdj olvasni' elnevezésű program ingyenes könyvcsomagokat juttat el azokhoz a családokhoz, ahol 8 hónapos, 18 hónapos és hároméves gyermekek vannak, a könyvtári szolgáltatások keretében, közösen a csecsemő-gondozással és az egészségügyi szolgálattal

Együtműködés művészeti és kulturális szervezetekkel

Ausztriában van mesekönyv-mozi fiatal gyermekeknek, koncertek és előadások, filmvetítések, kiállítások, ingyenes informális tanítás a számítógépes eszközök használatáról, komputeres játékok, tanulókörök, kreatív műhelyek, bloggolás, stb. Ezeket általában művészeti és kulturális intézményekkel, színtársulatokkal és tanulási szakemberekkel közösen szervezik.

'A bolgár újjászületés alkotói' egy nyári műhely amatőr fotósoknak. A vezető egy hivatásos fényképész, aki ismerteti a fényképezés elméletét és gyakorlatát és bemutat egy sor speciális komputer programot, mint például a Photoshop, stb.

Az Egyesült Királyság kormányprogramja a '10-éves terv a gyermekekért', melynek a 'Szebb jövőt építünk' nevet adták, egy ötórás kulturális programot is ajánl, iskolán belül és kívül, minden 0-19 éves gyermeknek és családjainak. A 'Keresd a tehetséged' (kulturális ajánlat) 10 kutatója különféle modelleket dolgoz ki az elkövetkező három évben, amelyekkel a kulturális kínálatok közvetíthetők. Ennek az ajánlatnak a központjában a könyvtárakkal való együttműködés áll, kiegészülve egy sor egyéb kulturális szolgálattal, iskolákkal, gyerek-központokkal, stb.

Együttműködés a speciális helyzetűek szervezeteivel

A szlovéniai Izola Közkönyvtárban mesemondást tartanak azoknak a felhasználóknak, akik speciális helyzetűek, és más foglalkozásokat is, amelyek tágítják az interkulturális párbeszédet. Ez az életen át tartó tanulási program egyik informális módja. A célcsoportok fiatal szülők, speciális helyzetű felhasználók (korosak, látáskorlátozottak). Együttműködnek óvodákkal, általános iskolákkal, szakképző iskolákkal, idősek otthonaival, nappali gondozókkal és munkaközpontokkal.

A korábbi EU projektek, mint a CALIMERA, PuLLs és Tune közreműködtek abban, hogy a könyvtárakat az életen át tartó tanulás helyszínéül központba állítsák.

Az életen át tartó tanulás vezető szakértői megtalálhatók az Európai Parlament Ajánlásában:

<http://www.europa.eu/LexUriServ.do?iouri=OJ:L:2006:394:0010:0018:en:PDF>

A jövőben a tanulás növekvő mértékben fog az osztályteremtől a tanuló környezetébe kerülni, virtuálisan és valóságosan is. Az eMapps projekt (www.emapps.com), amit az Európai Bizottság hatodik keretprogramja finanszíroz, a könyvtárakat alternatív, alkotói tanulási helyszínnek nyilvánította az iskolások számára. A projekt bemutatta, hogy a játékokat a tanulás megerősítésére lehet használni.

Együttműködés az idegen nyelvi és kulturális központokkal

Az 'Európaiak beszélgetnek' elnevezésű találkozók Bulgáriában olyan kezdeményezés, ami az Európai Nyelvnappal kapcsolatos. A résztvevők nem egy könyvet, hanem egy élő partnert „kölsönözhetnek”, akikkel a hivatalos európai nyelvek egyikén beszélgethetnek. Az „élő könyvek” olyan különböző életkorú és foglalkozású emberek, akiknek anyanyelve az egyik hivatalos európai nyelv. Partnereik között van a bulgáriai Goethe Intézet, az Alliance Francaise, a Francia Kulturális Intézet, a British Council, az English Academy, a Maestro Scoula, a Lengyel Kulturális Intézet.

4. Hivatkozások

IFLA–Könyvtári Egyesületek és Intézmények Nemzetközi Szövetsége (2004) – A könyvtárak szerepe az életen át tartó tanulásban.

<http://www.ifla.org/VII/s8/proj/lifelong-LearningReport.pdf>

Livingstone, S. and Bober, M (2005) Az Egyesült Királyságbeli gyerekek online mennek: Végbeszámoló a kulcsproject eredményeiről. London: LSE jelentés, 2005. április. www.children-go-online.net

Somekh, B., C.Lewin, Mavers, D. et al (2002) ImpaCT2 végbeszámoló 3. rész: Tanulás az ICT-vel: A tanulók és a tanárok perspektívái. London, DfES

Valentine, T., Milton, J., Lipnevich, A. A., & Beder, H. (2005) A kognitív foglalkozás szerepe a felnőttek írás-olvasás tanulásában. In R. J. Hill & R. Kiely (Eds.) A 46. évi felnőttoktatás kutatási konferenciájának jegyzőkönyve (517.518. old.) Athens, GA: A Georgia Egyetem

